

Protokół Nr 20/2021

zdalnego posiedzenia

Komisji Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 19 maja 2021 r.

1. Otwarcie posiedzenia.

Przewodniczący Komisji, p. Jan Bobek otworzył zdalne posiedzenie Komisji Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego i przywitał Członków Komisji, a także gości uczestniczących w posiedzeniu w trybie wideokonferencji. Następnie sprawdził obecność oraz stwierdził wymagane quorum.

2. Przyjęcie porządku posiedzenia.

Przewodniczący Komisji poinformował, że Członkowie Komisji otrzymali porządek posiedzenia. Następnie zapytał, czy są uwagi do porządku posiedzenia. Uwag nie wniesiono, w związku z czym zarządził głosowanie nad jego przyjęciem. Porządek obrad został przyjęty jednogłośnie.

Imienne wyniki głosowań stanowią załącznik nr 1

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Przyjęcie porządku posiedzenia.
3. Rola lokalnych grup działania w rozwoju obszarów wiejskich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.
4. Sprawy różne i wolne wnioski.
5. Przyjęcie Protokołu nr 19/2021 z 17 marca 2021 r.
6. Zakończenie posiedzenia.

3. Rola lokalnych grup działania w rozwoju obszarów wiejskich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Przewodniczący Komisji oddał głos Dyrektorowi Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa, p. Jarosławowi Sarnowskiemu, który korzystając z prezentacji multimedialnej omówił rolę lokalnych grup działania w rozwoju obszarów wiejskich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Na wstępie p. Jarosław Sarnowski podkreślił, że w bieżącym roku mija 30 lat od powstania w Europie inicjatywy Leader i poinformował, że województwo warmińsko-mazurskie korzysta ze środków programu Leader od 2004 roku. Dodał, że pierwsze Lokalne Grupy Działania w regionie powstały we współpracy oraz z wykorzystaniem doświadczeń samorządowców z powiatu Bornholm. Nadmieniał także, że obecnie teren województwa jest prawie w całości pokryty działalnością LGD.

Kontynuując p. Jarosław Sarnowski przedstawił cel powstania Lidera wskazując na podniesienie potencjału rozwojowego terenów wiejskich przez wykorzystanie lokalnych inicjatyw i zdolności. Wyjaśnił, że od 2007 roku Leader został włączony do krajowych i regionalnych programów rozwoju wsi wspieranych przez Unię Europejską i obecnie w krajach, w których realizowany jest Program

Rozwoju Obszarów Wiejskich, funkcjonują inicjatywy Leadera. Następnie wytłumaczył, że finansowanie działalności LGD odbywa się w ramach II filara wspólnej polityki rolnej oraz wspólnej polityki rybołówstwa.

Kolejno p. Jarosław Sarnowski wymienił podstawowe założenia inicjatywy Leader, tj. oddolność (szeroki udział społeczności lokalnej w tworzeniu i realizacji strategii), terytorialność (lokalna strategia rozwoju przygotowana dla danego, spójnego obszaru), zintegrowanie (łączenie różnych dziedzin gospodarki, współpraca różnych grup interesu), partnerstwo (lokalna grupa działania jako lokalne partnerstwo, w którym uczestniczą różne podmioty z sektora publicznego, społecznego i gospodarczego), innowacyjność (w skali lokalnej), decentralizacja zarządzania i finansowania, sieciowanie i współpraca (wymiana doświadczeń i rozpowszechnianie dobrych praktyk).

W dalszej kolejności Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa przedstawił podstawowe rodzaje wsparcia w ramach Leadera (z PROW 2014-2020), m.in.: wzmocnienie kapitału społecznego, zakładanie działalności gospodarczej i rozwój przedsiębiorczości, dywersyfikacja źródeł dochodu, rozwój produktów lokalnych, zachowanie dziedzictwa lokalnego, podnoszenie kompetencji osób z obszaru Lokalnej Strategii Rozwoju, podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych a także innowacji, rozwój rynków zbytu (z wyłączeniem targowisk), rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej, rozwój małej infrastruktury drogowej gwarantującej spójność terytorialną w zakresie włączenia społecznego.

W tym miejscu p. Jarosław Sarnowski poinformował, że samorząd województwa warmińsko-mazurskiego realizuje działania z PROW 2014-2020 skierowane jako wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy Leader poprzez: wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, przygotowanie i realizację działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania oraz wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji.

Dodał, że w ramach inicjatywy Leader województwo warmińsko-mazurskie zostało wsparte łączną kwotą ponad 32,2 mln euro z budżetu Europejskiego Funduszu Rolnego oraz kwotą ponad 6,3 mln euro, jako jedno z trzech województw o największej puli środków, z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

W dalszej części prezentacji p. Jarosław Sarnowski zwrócił uwagę, że na terenie Warmii i Mazur działa obecnie 10 Lokalnych Grup Działania oraz 2 Lokalne Grupy Rybackie. Kolejno wymienił je podając także obszar działania oraz wysokość środków przeznaczonych na wdrażanie LSR.

Ponadto zaznaczył, że wymienione grupy mogły uzyskać maksymalnie do 300 tys. zł na działania związane z powstawaniem nowych miejsc pracy (a w przypadku inkubatorów do 500 tys. zł), na rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej maksymalnie do 100 tys. zł, na projekty grantowe realizowane wyłącznie przez LGD do 300 tys. zł na cały grant i nie więcej niż 50 tys. zł na jedno zadanie grantowe.

W toku prezentacji Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa poinformował, że na koniec kwietnia br. wpłynęło do Urzędu Marszałkowskiego 1449 wniosków o przyznanie pomocy w ramach Leadera, głównie na operacje związane z realizacją Lokalnych Strategii Rozwoju (około 1400). Ponadto dodał, że do 30 kwietnia 2021 roku Województwo Warmińsko-Mazurskie zawarło z Beneficjentami poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” umowy na kwotę ponad 90 mln zł, zostało zakontraktowanych ponad 80% środków, natomiast zrealizowane płatności wynoszą około 70%. Zwrócił uwagę, że najwięcej zawartych umów (269) dotyczyło podejmowania działalności gospodarczej, z kolei najwięcej środków przyznano w ramach infrastruktury niekomercyjnej (około 25 mln zł).

Na zakończenie p. Jarosław Sarnowski przedstawił przewidywane wielkości dodatkowych środków na okres przejściowy 2021-2023, które zasilą budżety Lokalnych Grup Działania w województwie warmińsko-mazurskim.

Załącznik Nr 2

Przewodniczący Komisji podziękował za wystąpienie i oddał głos Prezesowi Zarządu LGD Południowa Warmia, p. Tomaszowi Piłatowi.

Na wstępie Prezes Zarządu LGD Południowa Warmia, p. Tomasz Piłat podziękował za zaproszenie do udziału w posiedzeniu Komisji. Następnie na przykładzie kierowanego Stowarzyszenia wyjaśnił rolę lokalnych grup działania, wskazując m.in. na pomoc w dystrybucji środków przeznaczonych na rozwój terenów wiejskich. Zwrócił uwagę, że stowarzyszenie LGD to partnerstwo trójsektorowe pełniące rolę katalizatora, w skład którego wchodzi podmioty sektora publicznego, społecznego, gospodarczego oraz mieszkańcy obszaru działania lokalnej grupy działania. Ponadto dodał, że LGD pomaga grupom nieformalnym chcącym sformalizować swoją działalność.

Kontynuując wypowiedź, p. Tomasz Piłat zwrócił również uwagę na kwestię zachowania oddolności poprzez udział społeczności lokalnej w powstawaniu i realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju. Podkreślił, że sami mieszkańcy wskazują rzeczywiste potrzeby rozwoju danego obszaru oraz działań, które przyniosą długoterminowe korzyści.

Wyjaśnił także, że każda lokalna grupa działania funkcjonuje na obszarze oddzielnym administracyjnie granicami gmin, więc nie stanowią dla siebie konkurencji. Dodatkowo łatwiej jest im ze sobą współpracować i dzielić się doświadczeniami. Przypomniał, że na terenie województwa warmińsko-mazurskiego działa 12 takich grup, a w kraju jest ich ponad 300. Ponadto wskazał, że Regionalne Sieci LGD tworzą Polską Sieć LGD, która należy do Sieci Europejskiej LGD.

Prezes Zarządu LGD Południowa Warmia przyznał ponadto, że Stowarzyszenie szuka dodatkowych źródeł finansowania drobnych inicjatyw i jako przykład podał granty pochodzące ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Dodał, że o grant na lokalne działania (w kwocie maksymalnie 6000 zł) mogą ubiegać się organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, a granty muszą być realizowane w gminie będącej w zasięgu Ośrodka Działaj Lokalnie. Zazaczył, że w tegorocznej edycji Konkursu Działaj Lokalnie 2021 łączna kwota przyznanych środków wynosi ponad 50 tys. zł.

W dalszej części p. Tomasz Piłat odniósł się do zagadnienia innowacyjności, która cechuje m.in. lokalne grupy działania i zwrócił uwagę, że niejednokrotnie są to innowacje społeczne, które bezpośrednio dotyczą ludzi tworząc nowe rozwiązania w komunikowaniu się i w działaniach na rzecz mieszkańców.

Na zakończenie Prezes Zarządu LGD Południowa Warmia poinformował, że w obecnej perspektywie finansowej środki zostały rozdysponowane prawie w całości. Dodał, że ARiMR miała problemy z wykorzystaniem puli środków na zakładanie działalności pozarolniczej przez mieszkańców wsi, w związku z czym zostały one przekazane na Komitecie Monitorującym na rzecz LGD.

Przewodniczący Komisji podziękował Prezesowi Zarządu LGD Południowa Warmia za wystąpienie i otworzył dyskusję.

Radna Jolanta Andruszkiewicz zapytała, czy będąc rolnikiem można pozyskać środki np. na produkcję wyrobów mlecznych (typu sery, masło) bez konieczności zakładania działalności gospodarczej. Poprosiła o wskazanie, gdzie zainteresowane osoby powinny się udać, żeby uzyskać

niezbędną wiedzę. Ponadto zwróciła się o informację na temat grup nieformalnych mogących ubiegać się o małe granty, tzn. jak zawiązać grupę nieformalną i w jaki sposób może pozyskać ona środki na bieżącą działalność.

Prezes Zarządu LGD Południowa Warmia, p. Tomasz Piłat wyjaśnił, że grupę nieformalną stanowią nie mniej niż 3 osoby zamieszkujące na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, wspólnie realizujące lub chcące realizować działania w sferze pożytku publicznego (na rzecz mieszkańców), a nie posiadające osobowości prawnej.

Dodał, że w przypadku ubiegania się o środki z konkursów wystarczy 3-osobowy skład takiej grupy, ale wówczas musi ona poprosić o użyczenie osobowości prawnej np. przez Stowarzyszenie lub może skorzystać z inicjatywy Działaj Lokalnie.

Ponadto wskazał, że zdarza się, że w sytuacji konkursów ogłaszanych przez LGD Południowa Warmia, gdy grupa nieformalna ma problem z uzyskaniem użyczenia osobowości prawnej, wówczas Stowarzyszenie przejmuje zobowiązania formalne i przygotowanie dokumentacji. Podkreślił, że w takich okolicznościach do zadań grupy nieformalnej należy jedynie realizacja zadania.

Natomiast odnosząc się do pytania dot. przedsiębiorczości p. Tomasz Piłat zaprosił radną Jolantę Andruszkiewicz do kontaktu telefonicznego w celu indywidualnego omówienia sytuacji danego rolnika (np. czy korzysta z ubezpieczenia KRUS czy ZUS, w jakiej gminie jest zlokalizowane gospodarstwo rolne).

Radna Jolanta Andruszkiewicz zgodziła się na taką formę kontaktu, a Przewodniczący Komisji poinformował, że Sekretarz Komisji przekaze niezbędne dane kontaktowe.

Na zakończenie Przewodniczący Komisji zapytał Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa, p. Jarosława Sarnowskiego, jakie znaczenie dla regionu miało powstanie lokalnych grup działania i czy dzięki środkom pozyskanym przez LGD widoczny jest rozwój poszczególnych gmin czy powiatów.

Odpowiadając na pytanie Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa, p. Jarosław Sarnowski na wstępie podkreślił, że działania realizowane przez LGD są działaniami lokalnymi i co ważne, przede wszystkim zaplanowanymi przez samych mieszkańców, którzy wiedzą, czego najbardziej potrzebują. Wskazał także, że za pośrednictwem LGD i LGR można ubiegać się o wsparcie finansowe ze środków unijnych objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. W tym miejscu poinformował, że Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na modernizację terenów wiejskich w całym okresie programowania dysponował kwotą blisko 400 mln zł, z czego finansowanie poprzez LGD wyniosło około 150 mln zł, co pokazuje, jak ważną rolę pełnią lokalne grupy działania w rozwoju obszarów wiejskich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Przewodniczący Komisji podziękował za wystąpienia i poinformował, że prezentacja przedstawiona przez Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa zostanie przesłana drogą elektroniczną do Członków Komisji.

4. Sprawy różne i wolne wnioski.

Spraw różnych i wolnych wniosków nie wniesiono.

5. Przyjęcie Protokołu nr19/2021 z 17 marca 2021 r.

Przewodniczący Komisji zapytał, czy są uwagi do Protokołu Nr 19/2021 z posiedzenia Komisji Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w dniu 17 marca 2021 r.

W związku z brakiem uwag zarządził głosowanie (w programie konferencyjnym). Za pozytywnym przyjęciem ww. Protokołu głosowało 7 Członków Komisji, przeciw - 0, wstrzymało się - 0.

Imienne wyniki głosowań stanowią załącznik nr 3

6. Zakończenie posiedzenia.

Po wyczerpaniu porządku obrad Przewodniczący Komisji, p. Jan Bobek podziękował Członkom Komisji za udział w obradach. Następnie zamknął zdalne posiedzenie Komisji Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w dniu 19 maja 2021 r.

Przewodniczący Komisji

Jan Bobek

Sporządziła:

Beata Kantolak